INITIAITIEFVOORSTEL

Zaak- & documentnr. : D66/2021/I-03 (Z/21/085650 / 201529322)

Datum besluitvorming : 7 december 2021

Onderwerp : Initiatiefvoorstel "Referendum VCD Fase IV"

Samenvatting

Zoals het er nu naar uitziet zijn er vier voorstellen die gaan over de invulling van Fase IV van het Vitaal Centrum Duiven. In 2008 is er een raadplegend referendum gehouden over de brede invulling van het Vitaal Centrum Duiven, maar de uitkomsten daarvan moeten - inmiddels vijftien jaar later - met inachtneming van de initiatieven vanuit de samenleving voor de vierde fase nog eens kritisch tegen het licht gehouden worden. Kiesgerechtigde inwoners van de gemeente Duiven moeten de gelegenheid krijgen om de raad, middels een raadgevend referendum, te adviseren over de vier plannen die gepresenteerd worden. Derhalve wordt voorgesteld om, nog voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022, een referendum over dit onderwerp te laten plaatsvinden.

Beslispunten

Gelezen het initiatiefvoorstel "Referendum VCD Fase IV" besluit de gemeenteraad:

1. Conform de Referendumverordening 2006 van de gemeente Duiven een raadplegend referendum te organiseren over de verschillende voorstellen voor invulling van Fase IV Vitaal Centrum Duiven.
2. De kosten voor het houden van het referendum te onttrekken aan de Algemene reserve, aangezien de bestemmingsreserve "Referenda" is opgeheven en de middelen daaruit in de Algemene reserve zijn gestort.
3. Het referendum niet later dan in januari/februari 2022 te organiseren.

Aanleiding

Wettelijk kader

Artikel 147 en 149 Gemeentewet geven de gemeenteraad van Duiven een algemeen verordende bevoegdheid. Deze bevoegdheid is in 2006 gebruikt om de Referendumverordening 2006 in het leven te roepen en deze verordening is tot op heden nog steeds van kracht. Binnen de kaders van de Referendumverordening 2006 bestaat derhalve de ruimte om een raadgevend referendum, op voorstel van de raad [art. 7 Referendumverordening 2006], te organiseren.

Inhoudelijke aanleiding

Op dit moment ligt er een plan van Woonzorg Nederland voor de invulling van Fase IV VCD klaar, dat - zoals nu gepland - in december 2021 in de raad behandeld zou worden. Daarnaast zijn, samen met een groep inwoners, drie alternatieve voorstellen ontwikkeld om op een andere wijze invulling te geven aan Fase IV VCD. Nu de besluitvorming dichterbij

komt kan de gemeenteraad besluiten om, alvorens een definitief besluit te nemen, de verschillende alternatieven als keuzes voor te leggen aan de kiesgerechtigden van de gemeente Duiven. Dat is dan ook hetgeen dit initiatiefvoorstel beoogt te doen: het [doen] organiseren van een raadplegend referendum over de vier alternatieven.

Art. 4, lid 1 Referendumverordening 2006 biedt de ruimte om, op initiatief van de gemeenteraad van Duiven, een referendum te houden over een voorgenomen besluit. Het voorgenomen besluit staat - voor zover bekend - geagendeerd voor de vergadering van 7 december 2021. Het voorstel voor een referendum loopt synchroon aan deze besluitvorming, waarbij ex art. 7, lid 1 Referendumverordening 2006 het voorgenomen besluit over Fase IV VCD wordt uitgesteld tot [zo mogelijk] de eerstvolgende raadsvergadering volgend op de datum van het referendum.

Door het organiseren van een referendum geeft de gemeenteraad van Duiven de inwoners van de gemeente Duiven de gelegenheid om, op grond van wellicht gewijzigde inzichten en omstandigheden, op een niet onbelangrijk onderdeel van het Vitaal Centrum Duiven haar mening te geven over hoe de afronding van het hart van het VCD vorm en inhoud gegeven moet worden. Teruggrijpen op een referendum van 2008 om te zeggen dat "inwoners gekozen hebben" voor een bepaald plan - één van de vier - is op z'n minst gezegd twijfelachtig: in 2008 is voor een drietal schetsen gekozen, terwijl het nu gaat om de concrete invulling van een belangrijk onderdeel van het toen gekozen plan.

Planning

Na goedkeuring van dit referendum zou dit zo spoedig mogelijk, maar bij voorkeur nog voor de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022, gehouden kunnen worden. Daarna kan de raad, met inachtneming van de uitkomsten van het referendum, een besluit nemen over de invulling van Fase IV VCD. Indien het referendum in januari 2022 gehouden zou kunnen worden dan kan in februari 2022 een besluit genomen worden door de raad over het betreffende onderwerp.

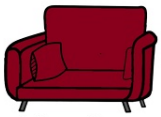
Beoogd effect

Bij de presentatie van het plan van Woonzorg Nederland is nadrukkelijk aan de orde gekomen dat initiatieven en voorstellen van inwoners net zo serieus genomen zouden worden als het eerstgenoemde plan. Nu zijn er drie [groepen van] inwoners die een alternatief ontwikkeld hebben, gemakshalve aangeduid als:

- het plan "Klappers";
- het plan "Van Hummel";
- het plan "Snaas".

In de afgelopen maanden heeft het college ondersteuning geboden om de genoemde plannen nader uit te werken en de raad een eerlijke vergelijking te laten maken tussen de vier nu bestaande plannen, zodat er geen "appels met peren vergeleken worden". Uit een peiling via Facebook blijkt dat het onderwerp ook zeer breed leeft binnen de gemeente Duiven en dat inwoners ook graag hun mening geven over de vier plannen. Om de inwonersparticipatie vorm en inhoud te geven zou, na doorontwikkeling van de drie laatstgenoemde plannen, een raadplegend referendum over de vier bestaande plannen optimaal zichtbaar maken dat de gemeente Duiven serieus rekening wil houden met de mening van haar inwoners.

D66 duiven

Nooijen

Argumenten

1. De gemeenteraad van Duiven zal, vooralsnog gepland op 7 december 2021, een besluit moeten nemen over de invulling van Fase IV VCD. Daarmee is voldaan aan art. 4, lid 1 Referendumverordening 2006 van de gemeente Duiven.
2. Referendabel zijn besluiten die conform de definitie van art. 1 Referendumverordening [sub e] een "groot project" betreffen: maatschappelijke vraagstukken waarvan de oplossing veel tijd of geld kost, dat ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gehele Duivense samenleving of waarbij vele partijen zijn betrokken. Een besluit over de concrete invulling van Fase IV VCD heeft al veel tijd [en daarmee geld] gekost, maar zal naar verwachting nog meer geld kosten. Het heeft sowieso ingrijpende gevolgen die de gehele Duivense samenleving raken, aangezien het gaat om de "afronding" en uitstraling van het gehele Vitaal Centrum Duiven en Remigiusplein. Het staat buiten kijf dat er veel partijen betrokken zijn bij dit besluit: de om- en aanwonenden, de ondernemers/het MKB in het centrum van Duiven, het winkelend publiek, de projectontwikkelaars en/of initiatiefnemers en mogelijke nieuwe inwoners die - bij bepaalde plannen - wellicht woonruimte vinden in Fase IV VCD.
3. De gemeenteraad van Duiven kan derhalve zelfstandig beslissen of de planontwikkeling van Fase IV VCD al dan niet referendabel is, zoals onderbouwd hierboven onder nr. 2. Daarmee wordt besluitvorming niet afgesteld, maar slechts uitgesteld totdat inwoners van de gemeente Duiven de raad hebben kunnen adviseren over welk plan zij het meest aantrekkelijk en/of wenselijk vinden. Daarbij dienen inwoners dus wel alle voor- en nadelen van elk plan te kennen.
4. Een raadgevend referendum ontslaat de raad niet van een eigenstandige beslissing: het betreft een advies, ieder raadslid bepaalt zelf welk gewicht zij/hij aan het referendum wenst te geven bij de besluitvorming.

Kanttekeningen

1. De definitieve besluitvorming en daarmee ook de start van de activiteiten die daaraan gerelateerd zijn worden uitgesteld tot nadat het referendum gehouden wordt. Dat betekent op z'n hoogst zes maanden uitstel. Aangezien Fase IV VCD toch al de nodige vertraging kent is dit geen onoverkomelijk probleem.
2. Naast de verkiezingen van 16 maart 2022 zou de gemeente Duiven begin 2022 ook nog een referendum moeten organiseren. Dat betekent dat de stemgerechtigde inwoners van de gemeente Duiven twee maal naar de stembus moeten in 2022. Ook betekent het extra kosten voor de gemeente voor de informatieverstrekking en organisatie van het referendum.
3. De indieners van dit voorstel mikken er bewust op het onderwerp Fase IV VCD niet tot een verkiezingsthema te laten leiden. Vandaar dat bewust gemikt wordt op een referendum voor 16 maart 2022.
4. Om een referendum, ook een raadgevend referendum, van betekenis te laten zijn vinden de indieners dat het opkomstpercentage voor het referendum minimaal 30% van de kiesgerechtigden in Duiven moet zijn om valide conclusies te verbinden aan het referendum. Maar nogmaals: het betreft geen "dwingend" referendum, elk raadslid stemt uiteindelijk over het onderwerp zonder last zoals de Gemeentewet dat voorschrijft.

Financiële paragraaf

De kosten van een referendum worden geraamd op € 4 per stemgerechtigde inwoner. Met ca. 15.000 stemgerechtigde inwoners gaat het derhalve om € 60.000, te dekken vanuit de Algemene reserve.

Communicatie

De communicatie vanuit de gemeente zal zich moeten richten op twee onderwerpen:

a. de vier plannen, hun kosten-/batenanalyse, hun voor- en nadelen en hoe de plannen passen binnen het totaal van het Remigiusplein/VCD;
b. de datum van het referendum, wie op welke wijze haar/zijn stem kan uitbrengen en wat de gemeenteraad met het resultaat van het referendum al dan niet doet.

Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing

Namens D66 Duiven,

mr. drs. J.W. Egtberts,

fractievoorzitter